

## **KOMPONENT 10: Prilákanie a udržanie talentov**

Cieľom tohto komponentu slovenského plánu na podporu obnovy a odolnosti je vytvoriť účinné politiky na podporu študijnej a pracovnej mobility, aktívne motivovať vysokokvalifikovaných expertov zo zahraničia (vrátane slovenských občanov), študentov, či podnikateľov k usadeniu sa na Slovensku. Cieľom týchto opatrení je prilákať a udržať ľudský kapitál nevyhnutný na ekonomický rast Slovenska. Ambíciou orgánov je zvýšiť podiel vysokokvalifikovaných ľudí zo zahraničia na celkovom počte pracujúcich v Slovenskej republike (SR) z 0,5 % na 1 % a vyrovnať saldo odchádzajúcich a prichádzajúcich študentov na slovenské vysoké školy.

Očakáva sa, že žiadne opatrenie v tomto komponente výrazne nenaruší environmentálne ciele v zmysle článku 17 nariadenia (EÚ) 2020/852 berúc do úvahy opis opatrení a zmierňujúce kroky stanovené v pláne obnovy a odolnosti v súlade so zásadou technického usmernenia týkajúceho sa uplatňovania zásady „výrazne nenarušiť“ (DNSH) (2021/C58/01).

Opatrenia v tomto komponente prispievajú k plneniu odporúčaní pre Slovensko vyzývajúcich na „zlepšovanie kvality a inkluzívnosti vzdelávania na všetkých úrovniach a podporu zručností“, ako aj na „podporu integrácie znevýhodnených skupín“ (odporúčanie 2/2019) a zvýšenie „odolnosti systému zdravotníctva v oblasti pracovnej sily v zdravotníctve“ (odporúčanie 1/2020).

### **A.1. Opis reforiem a investícií v rámci nenávratnej finančnej podpory**

#### **Reforma 1: Reforma pobytovej a pracovnej legislatívy**

Procesy získania pracovného povolenia a povolenia na pobyt sú na Slovensku pre pracovníkov aj firmy náročné a zdĺhavé. Cieľom reformy je skrátiť a výrazne zjednodušiť tieto procesy pre vysokokvalifikovaných štátnych príslušníkov tretích krajín vrátane ich rodinných príslušníkov.

Reforma využije existujúcu zrýchlenú schému pre národné víza (D) v záujme Slovenskej republiky a otvorí ju novej kategórii vysokokvalifikovaných štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí hľadajú zamestnanie. Táto kategória pracovníkov je oslobodená od povinnosti pred vstupom do krajiny preukázať, že má garantované pracovné miesto, a môže začať pracovať na základe národného víza (D) ihneď po nájdení zamestnania. Zabezpečí sa zlučiteľnosť s revíziou smernice o modrých kartách.

Implementácia tejto reformy sa dokončí do 31. marca 2022.

#### **Reforma 2: Zjednodušenie režimu uznávania kvalifikácií o vzdelaní a odborných kvalifikácií pre vykonávanie regulovaných povolání**

Touto reformou sa zjednoduší uznávanie vzdelania a kvalifikácie zahraničných pracovníkov s cieľom uľahčiť ich usadenie sa na Slovensku.

V prípade krajín, s ktorými je uzavretá dvojstranná dohoda o uznávaní kvalifikácií, sú žiadatelia oslobodení od povinnosti poskytnúť potvrdenie o oprávnení vysokej školy poskytovať príslušné vzdelanie. Okrem toho sa posilní kapacita Strediska na uznávanie dokladov o vzdelaní, aby sa zrýchlil proces uznávania kvalifikácií zo všetkých krajín.

Pokiaľ ide o kvalifikáciu lekárov, reforma:

- skráti lehoty na uznávanie diplomov uvedených v prílohe č. 3 k zákonu o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti z troch mesiacov na jeden, zavedie automatické uznávanie koordinovaných špecializácií lekárov a zubných lekárov na úrovni EÚ,
- skráti lehoty na uznávanie diplomov neuvedených v prílohe č. 3 zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti vydaných príslušnými orgánmi podľa právnych predpisov členských štátov z troch mesiacov na dva,
- skráti lehoty na uznávanie diplomov vydaných príslušnými orgánmi podľa právnych predpisov tretích krajín z troch mesiacov na dva, upraví lehoty na uznávanie diplomov vydaných v inej krajine zo štyroch mesiacov na dva,
- predĺži inštitút dočasnej sťaže nad rámec súčasného krízového obdobia zmenou ustanovenia § 30a zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti.

Implementácia tejto reformy sa dokončí do 31. marca 2022.

### **Investícia 1: Podporné nástroje a asistencia pre špecifické cieľové skupiny**

Cieľom tohto opatrenia je pomôcť integrovať vysokoškolských zahraničných pracovníkov, zahraničných vysokoškolských študentov, Slovákov žijúcich v zahraničí a rodinných príslušníkov týchto cieľových skupín do slovenskej spoločnosti.

Toto opatrenie spočíva v poskytovaní konzultácií alebo podporných služieb pre tieto cieľové skupiny.

### **Investícia 2: Posilnenie vzťahov s diaspórou**

Cieľom tohto opatrenia je posilniť vzťahy so Slovákami v zahraničí, zvýšiť pravdepodobnosť ich návratu domov a podporovať cirkuláciu mozgov.

Opatrenie spočíva v realizácii podujatí so Slovákami v zahraničí.

### **Investícia 3: Štipendiá pre talentovaných domácich a zahraničných študentov**

Cieľom tohto opatrenia je finančne podporiť domácich a zahraničných talentovaných študentov. Toto opatrenie spočíva v udeľovaní štipendií pre tieto cieľové skupiny.

### **Investícia 4: Podpora internacionalizácie v akademickom prostredí**

Cieľom tohto opatrenia je podporiť internacionalizáciu vysokých škôl alebo výskumných inštitúcií na Slovensku.

Opatrenie spočíva v prijatí stratégie internacionalizácie vysokých škôl, ktorá zahŕňa podporu prípravy spoločných univerzitných programov, opatrenia na prilákanie zahraničných študentov a akademických pracovníkov a uplatňovanie zásad Stratégie ľudských zdrojov vo výskume (HRS4R), pričom spočíva aj v realizácii projektov zameraných na internacionalizáciu vysokých škôl alebo výskumných inštitúcií.

## A.2. Míľníky, ciele, ukazovatele a harmonogram monitorovania a realizácie pre nenávratnú finančnú podporu

| Poradové číslo | Súvisiace opatrenie (reforma alebo investícia)                                          | Míľník/cieľ | Názov                                                            | Kvalitatívne ukazovatele (pre míľníky)                    | Kvantitatívne ukazovatele (pre ciele) |                      |                 | Orientačný harmonogram splnenia |      | Opis a jasné vymedzenie jednotlivých míľníkov a cieľov                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|-------------|------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|---------------------------------------|----------------------|-----------------|---------------------------------|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                |                                                                                         |             |                                                                  |                                                           | Merná jednotka                        | Východisková hodnota | Cieľová hodnota | Štvrťrok                        | Rok  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 1              | 10 – Lákanie a udržanie talentov – Reforma 1: Reforma pobytovej a pracovnej legislatívy | Míľník      | Schéma vymedzujúca novú kategóriu žiadateľov o národné víza (D). | Prijatie schémy uznesením vlády a nadobudnutie účinnosti. |                                       |                      |                 | 1. štvrťrok                     | 2022 | Prijatie schémy vymedzujúcej kategóriu žiadateľov o národného víza (D) v záujme Slovenskej republiky. Zavedie sa nová kategória víz, ktorá sa vzťahuje na vysokoškolsky kvalifikovaných štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí hľadajú zamestnanie a sú oslobodení od povinnosti pred vstupom na Slovensko preukázať, že majú garantované pracovné miesto. Osoby majú možnosť okamžite začať pracovať na základe národného víza (D). Opatrenie sa týka kategórií, ako sú absolventi popredných svetových univerzít (bez ohľadu na oblasť); absolventi popredných svetových univerzít a výskumných inštitúcií na treťom stupni (bez ohľadu na oblasť); iné vybrané skupiny podľa ekonomických záujmov Slovenska (napr. odborníci v oblasti IT, |

| Poradové číslo | Súvisiace opatrenie (reforma alebo investícia)                                                                                                                      | Míľnik/cieľ | Názov                                                                                           | Kvalitatívne ukazovatele (pre míľniky)        | Kvantitatívne ukazovatele (pre ciele) |                      |                 | Orientačný harmonogram splnenia |      | Opis a jasné vymedzenie jednotlivých míľnikov a cieľov                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|---------------------------------------|----------------------|-----------------|---------------------------------|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                |                                                                                                                                                                     |             |                                                                                                 |                                               | Merná jednotka                        | Východisková hodnota | Cieľová hodnota | Štvrťrok                        | Rok  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|                |                                                                                                                                                                     |             |                                                                                                 |                                               |                                       |                      |                 |                                 |      | odborníci v odvetviach s vysokou pridanou hodnotou, lekári).                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 2              | 10 – Lákanie a udržanie talentov – Reforma 1: Reforma pobytovej a pracovnej legislatívy                                                                             | Míľnik      | Uľahčenie návratu do krajiny a zvýšenie atraktívnosti krajiny pre cudzincov s rodinnými väzbami | Prijatie parlamentom a nadobudnutie účinnosti |                                       |                      |                 | 1. štvrťrok                     | 2022 | Novela zákona č. 40/1993 Z. z. o štátnom občianstve Slovenskej republiky, ktorá uľahčí návrat do krajiny a zvýši príťažlivosť krajiny pre cudzincov s rodinnými väzbami na Slovensko. Novelou sa zavedie zjednodušený režim na získanie občianstva tým, že sa zruší požiadavka minimálneho obdobia pobytu na Slovensku. |
| 3              | 10 – Lákanie a udržanie talentov – Reforma 2: Zjednodušenie režimu uznávania kvalifikácií o vzdelaní a odborných kvalifikácií pre vykonávanie regulovaných povolání | Míľnik      | Zjednodušenie uznávania vzdelania a odborných kvalifikácií                                      | Prijatie parlamentom a nadobudnutie účinnosti |                                       |                      |                 | 1. štvrťrok                     | 2022 | Novela zákona č. 422/2015 Z. z. o uznávaní dokladov o vzdelaní a o uznávaní odborných kvalifikácií umožní:<br>• uľahčenie uznávania diplomov/dokumentov o vzdelaní pre krajiny, s ktorými má Slovensko dvojstranné dohody o uznávaní diplomov/dokumentov o vzdelaní, a to oslobodením žiadateľa od povinnosti           |

| Poradové číslo | Súvisiace opatrenie (reforma alebo investícia) | Míľnik/cieľ | Názov | Kvalitatívne ukazovatele (pre míľniky) | Kvantitatívne ukazovatele (pre ciele) |                      |                 | Orientačný harmonogram splnenia |     | Opis a jasné vymedzenie jednotlivých míľnikov a cieľov                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------|------------------------------------------------|-------------|-------|----------------------------------------|---------------------------------------|----------------------|-----------------|---------------------------------|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                |                                                |             |       |                                        | Merná jednotka                        | Východisková hodnota | Cieľová hodnota | Štvrťrok                        | Rok |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|                |                                                |             |       |                                        |                                       |                      |                 |                                 |     | <p>poskytnúť niektoré dokumenty (napr. potvrdenie o oprávnení vysokej školy poskytovať príslušné vzdelanie),</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• posilnenie kompetencií Strediska na uznávanie dokladov o vzdelaní (SUDV) na overovanie dosiahnutého vysokoškolského vzdelania aj v krajinách mimo európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania (EHEA) bez dvojstrannej dohody, čím sa výrazne urýchlí a zjednoduší proces v porovnaní so súčasnou situáciou, v ktorej sú vysoké školy jedinými oprávnenými inštitúciami na uznávanie diplomov/dokumentov pre krajiny, s ktorými má Slovensko dvojstranné dohody o uznávaní diplomov/dokumentov o vzdelaní.</li> </ul> <p>Novela zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej</p> |

| Poradové číslo | Súvisiace opatrenie (reforma alebo investícia)                                                                 | Míľnik/cieľ | Názov                                                                   | Kvalitatívne ukazovatele (pre míľniky) | Kvantitatívne ukazovatele (pre ciele) |                      |                 | Orientačný harmonogram splnenia |      | Opis a jasné vymedzenie jednotlivých míľnikov a cieľov                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|---------------------------------------|----------------------|-----------------|---------------------------------|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                |                                                                                                                |             |                                                                         |                                        | Merná jednotka                        | Východisková hodnota | Cieľová hodnota | Štvrťrok                        | Rok  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|                |                                                                                                                |             |                                                                         |                                        |                                       |                      |                 |                                 |      | starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve umožní: <ul style="list-style-type: none"> <li>• skrátenie lehoty na uznávanie ďalších dokladov o vzdelaní pre vysokokvalifikovaných zdravotníckych pracovníkov,</li> <li>• predĺženie dočasnej stáže pre lekárov nad rámec obdobia pandémie</li> </ul> |
| 4              | 10 – Lákanie a udržanie talentov – Investícia 1: Podporné nástroje a asistencia pre špecifické cieľové skupiny | Cieľ        | Počet one-stop shopov služieb v oblasti integrácie na Slovensku         |                                        | Číslo                                 | 0                    | 3               | 4. štvrťrok                     | 2024 | Zriadenie troch jednotných kontaktných miest („one-stop shopov“) poskytujúcich služby zamerané na uľahčenie usadenia sa na Slovensku. Vypracuje sa koncepčný dokument na zriadenie jednotných kontaktných miest.                                                                                                                               |
| 5              | 10 – Lákanie a udržanie talentov – Investícia 1: Podporné nástroje a asistencia pre špecifické cieľové skupiny | Cieľ        | Počet príjemcov využívajúcich služby Migračného informačného centra IOM |                                        | Číslo                                 | 0                    | 7 000           | 4. štvrťrok                     | 2024 | V období 2022 – 2024 sa najmenej 7 000 príjemcom poskytnú služby Migračného informačného centra IOM. Príjemcovia patria do jednej z týchto špecifických cieľových skupín: vysokokvalifikovaní                                                                                                                                                  |

| Poradové číslo | Súvisiace opatrenie (reforma alebo investícia)                                  | Míľnik/cieľ | Názov                                                 | Kvalitatívne ukazovatele (pre míľniky) | Kvantitatívne ukazovatele (pre ciele) |                      |                 | Orientačný harmonogram splnenia |      | Opis a jasné vymedzenie jednotlivých míľnikov a cieľov                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|----------------|---------------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------------------------------------------------|----------------------------------------|---------------------------------------|----------------------|-----------------|---------------------------------|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                |                                                                                 |             |                                                       |                                        | Merná jednotka                        | Východisková hodnota | Cieľová hodnota | Štvrťrok                        | Rok  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|                |                                                                                 |             |                                                       |                                        |                                       |                      |                 |                                 |      | zahraniční pracovníci, zahraniční vysokoškolskí študenti, príjemcovia, ktorí patria do vybraných skupín vymedzených v uznesení o reforme 1, alebo rodinní príslušníci týchto cieľových skupín.                                                                                                                                                                              |
| 6              | 10 – Lákanie a udržanie talentov – Investícia 2: Posilnenie vzťahov s diasporou | Cieľ        | Počet podujatí posilňujúcich vzťahy s diasporou       |                                        | Číslo                                 | 0                    | 200             | 1. štvrťrok                     | 2026 | Zabezpečenie 200 podujatí so Slováckmi v zahraničí.<br>Každé podujatie sa bude týkať aspoň jednej z týchto tém:<br>– právne predpisy o pobyte a občianstve na Slovensku,<br>– internacionalizácia vysokých škôl alebo výskumných inštitúcií,<br>– spolupráca medzi domácimi a medzinárodnými výskumnými inštitúciami,<br>– propagácia kariérnych príležitostí na Slovensku. |
| 7              | 10 – Lákanie a udržanie talentov – Investícia 3: Štipendiá pre talentovaných    | Cieľ        | Počet udelených štipendií pre talentovaných študentov |                                        | Číslo                                 | 0                    | 4 226           | 4. štvrťrok                     | 2024 | Udelenie aspoň 4 226 štipendií pre:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

| Poradové číslo | Súvisiace opatrenie (reforma alebo investícia) | Míľnik/cieľ | Názov | Kvalitatívne ukazovatele (pre míľniky) | Kvantitatívne ukazovatele (pre ciele) |                      |                 | Orientačný harmonogram splnenia |     | Opis a jasné vymedzenie jednotlivých míľnikov a cieľov                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------|------------------------------------------------|-------------|-------|----------------------------------------|---------------------------------------|----------------------|-----------------|---------------------------------|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                |                                                |             |       |                                        | Merná jednotka                        | Východisková hodnota | Cieľová hodnota | Štvrťrok                        | Rok |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|                | domácich a zahraničných študentov              |             |       |                                        |                                       |                      |                 |                                 |     | <p>a) najtalentovanejších domácich študentov – s prihliadnutím na ich maturitné hodnotenie,</p> <p>b) najtalentovanejších študentov zo zahraničia – podľa štandardizovaných medzinárodných testov a</p> <p>c) talentovaných sociálne znevýhodnených študentov – s prihliadnutím na ich maturitné hodnotenie.</p> <p>Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti podporuje študentov, ktorí nastúpili na vysokú školu v rokoch 2022 až 2024. Zo schémy sa bude vybraným študentom poskytovať štipendium počas prvých troch rokov bakalárskeho štúdia. Podpíšu sa zmluvy s cieľom poskytnúť finančnú</p> |

| Poradové číslo | Súvisiace opatrenie (reforma alebo investícia)                                                       | Míľnik/cieľ | Názov                                                                                                   | Kvalitatívne ukazovatele (pre míľniky) | Kvantitatívne ukazovatele (pre ciele) |                      |                 | Orientačný harmonogram splnenia |      | Opis a jasné vymedzenie jednotlivých míľnikov a cieľov                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|---------------------------------------|----------------------|-----------------|---------------------------------|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                |                                                                                                      |             |                                                                                                         |                                        | Merná jednotka                        | Východisková hodnota | Cieľová hodnota | Štvrťrok                        | Rok  |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|                |                                                                                                      |             |                                                                                                         |                                        |                                       |                      |                 |                                 |      | motiváciu univerzitám, ktoré prijímajú študentov.                                                                                                                                                                                                                                         |
| 8              | 10 – Lákanie a udržanie talentov – Investícia 4: Podpora internacionalizácie v akademickom prostredí | Míľnik      | Stratégia internacionalizácie vysokých škôl                                                             | Prijatie stratégie vládou              |                                       |                      |                 | 4. štvrťrok                     | 2021 | Prijatie stratégie internacionalizácie vysokých škôl s cieľom navrhnuť opatrenia na podporu prípravy spoločných študijných programov, lákanie zahraničných študentov a akademických pracovníkov alebo zavedenie systémových inštitucionálnych zmien na slovenských vysokých školách.      |
| 9              | 10 – Lákanie a udržanie talentov – Investícia 4: Podpora internacionalizácie v akademickom prostredí | Cieľ        | Počet projektov zameraných na internacionalizáciu slovenských vysokých škôl alebo výskumných inštitúcií |                                        | Číslo                                 | 0                    | 28              | 4. štvrťrok                     | 2025 | Výsledkom prinajmenšom 28 projektov zameraných na internacionalizáciu slovenských vysokých škôl alebo výskumných inštitúcií musí byť buď:<br>a) prijatie akčného plánu vychádzajúceho z hodnotenia činností internacionalizácie na úrovni vysokých škôl alebo výskumných inštitúcií alebo |

| Poradové číslo | Súvisiace opatrenie (reforma alebo investícia) | Míľnik/cieľ | Názov | Kvalitatívne ukazovatele (pre míľniky) | Kvantitatívne ukazovatele (pre ciele) |                      |                 | Orientačný harmonogram splnenia |     | Opis a jasné vymedzenie jednotlivých míľnikov a cieľov                                                                                                                                                                                                            |
|----------------|------------------------------------------------|-------------|-------|----------------------------------------|---------------------------------------|----------------------|-----------------|---------------------------------|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                |                                                |             |       |                                        | Merná jednotka                        | Východisková hodnota | Cieľová hodnota | Štvrťrok                        | Rok |                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|                |                                                |             |       |                                        |                                       |                      |                 |                                 |     | b) zavedenie vybraných krátkodobých opatrení odporúčaných v danom akčnom pláne vypracovanom na základe bodu a) alebo<br>c) zabezpečenie účasti slovenských vysokých škôl na medzinárodných veľtrhoch alebo podujatiach zameraných na nábor študentov v zahraničí. |